

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ3101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αντίληψη, Προσοχή, Κατηγοριοποίηση, Αναπαραστάσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Συμμετοχή σε Έρευνα, Εργαστηριακές Ασκήσεις		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία και προσωπική μελέτη με εξετάσεις στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=384		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα καλύπτει τα πεδία της γνωστικής ψυχολογίας που αφορούν την Οπτική Αντίληψη, την Προσοχή, την Κατηγοριοποίηση και τις Αναπαραστάσεις. Έμφαση δίνεται στη σύνδεση μεταξύ θεωρητικών μοντέλων λειτουργίας και εμπειρικών δεδομένων. Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα διδαχθούν συγκεκριμένα πειραματικά παραδείγματα που χρησιμοποιούνται ευρέως στη μελέτη της Οπτικής Αντίληψης και της Προσοχής, με τη μορφή διδακτικών βίντεο και εικονικών εργαστηρίων.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να έχει κατανοήσει:

- Βασικές αρχές λειτουργίας των παραπάνω γνωστικών διεργασιών
- τον τρόπο με τον οποίο αξιολογούνται θεωρητικές υποθέσεις στη βάση σχετικών εμπειρικών δεδομένων
- Πώς σχεδιάζουμε απλά πειράματα στα αντίστοιχα ερευνητικά πεδία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής ικανότητας (απαλλαγμένη από αναγωγές και απλουστευτικές προσεγγίσεις) και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών: Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].

Εβδομάδα 1^η: Εισαγωγή στην Οπτική Αντίληψη [1, 2, 3, 4, 5]

- Το αντικείμενο της οπτικής αντίληψης
- Γιατί τα πράγματα φαίνονται όπως φαίνονται;
- Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ζητήματα δεοντολογίας
- Οπτικές πλάνες
- Αντληπτική σταθερότητα

Εβδομάδα 2^η: Οπτικό σύστημα, φύση των αντληπτικών δεδομένων. [1, 2, 4]

- Ανασκόπηση ανατομίας περιφερικού μηχανισμού όρασης
- Το φυσικό ερέθισμα
- Το εσωτερικό ερέθισμα
- Το αντληπτό

Εβδομάδα 3^η: Θεωρίες Αντίληψης. [1, 2, 4]

- Βιολογικές θεωρίες
- Γνωστικές θεωρίες
- Θεωρία Gestalt
- Υπολογιστικές θεωρίες

Εβδομάδα 4^η: Αντίληψη Μεγέθους – Απόστασης. [1, 2, 4]

- Θεωρία του Helmholtz
- Θεωρία του Gibson
- Τα πειράματα του Boring

Εβδομάδα 5^η: Χρωματική Αντίληψη. [1, 2, 3, 4]

- Ιδιότητες του φωτός
- Κωνία και Ραβδία
- Τριχρωματική θεωρία
- Θεωρία των αντιθετικών διεργασιών
- Αντληπτική σταθερότητα χρώματος

Εβδομάδα 6^η: Αντίληψη Κίνησης. [1, 2, 4]

- Περιφερικά μοντέλα. Εξειδικευμένοι υποδοχείς.
- Σχετική κίνηση
- Φαινομενική κίνηση
- Θεωρία του Gibson

Εβδομάδα 7^η: Προσοχή. Είδη, Λειτουργία, Πειραματικά Δεδομένα, Μοντέλα Λειτουργίας. [1, 2, 4]

- Θέματα γνωστικής οικονομίας
- Κοκταίηλ πάρτυ
- Σειριακά μοντέλα
- Μοντέλα παράλληλης επεξεργασίας

Εβδομάδα 8^η: Προσανατολισμένη και Αυτόματη Προσοχή. [1, 2, 4]

- Φαινόμενο Stroop.
- Πρωταρχικά χαρακτηριστικά ερεθισμάτων.
- Τα πειράματα της Treisman.

Εβδομάδα 9^η: Εισαγωγή στην Κατηγοριοποίηση. [1, 2, 3, 4]

- Μεθοδολογικές ιδιαιτερότητες
- Τεχνητές κατηγορίες ερεθισμάτων
- Προϋποθέσεις πειραματικής διερεύνησης της κατηγοριοποίησης

Εβδομάδα 10^η: Θεωρίες Κατηγοριοποίησης, Πειραματικά Σχέδια. [1, 2, 4]

- Μοντέλα βασισμένα σε κανόνες
- Μοντέλα βασισμένα σε ομοιότητα
- Θέματα γνωστικής οικονομίας

Εβδομάδα 11^η: Είδη Αναπαραστάσεων, Πειραματικά Σχέδια. [1, 2, 4]

- Η φύση των αναπαραστάσεων
- Προτασιακές αναπαραστάσεις
- Αναλογικές αναπαραστάσεις
- Νοερές εικόνες

Εβδομάδα 12^η: Πειραματικά ευρήματα στις Αναπαραστάσεις. [1, 2, 4]

- Πειράματα του Kosslyn
- Πειράματα του Πόθου
- Πειράματα και κριτική του Pylyshyn
- Νοερή περιστροφή

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Στην τάξη (Πρόσωπο με πρόσωπο)																				
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-Learn Εικονικά Εργαστήρια																				
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφική εργασία / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 1021 943 1084">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="948 1021 1171 1084">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</th> <th data-bbox="1176 1021 1337 1084">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 1090 943 1122">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="948 1090 1171 1122">39</td> <td data-bbox="1176 1090 1337 1122">1,56</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1128 943 1182">Εργαστηριακές Ασκήσεις</td> <td data-bbox="948 1128 1171 1182">18</td> <td data-bbox="1176 1128 1337 1182">0,72</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1189 943 1220">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="948 1189 1171 1220">70</td> <td data-bbox="1176 1189 1337 1220">2,8</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1227 943 1258">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="948 1227 1171 1258">2</td> <td data-bbox="1176 1227 1337 1258">0,08</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1265 943 1382">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="948 1265 1171 1382">129</td> <td data-bbox="1176 1265 1337 1382">5,16</td> </tr> </tbody> </table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS	Διαλέξεις	39	1,56	Εργαστηριακές Ασκήσεις	18	0,72	Αυτοτελής Μελέτη	70	2,8	Εξετάσεις	2	0,08	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	129	5,16
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS																			
Διαλέξεις	39	1,56																			
Εργαστηριακές Ασκήσεις	18	0,72																			
Αυτοτελής Μελέτη	70	2,8																			
Εξετάσεις	2	0,08																			
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	129	5,16																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά. Για τους φοιτητές Erasmus, στα Αγγλικά.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτή τελική εξέταση (70 – 100% της συνολικής βαθμολογίας). 2. Εργαστηριακές Ασκήσεις (0 – 20% της συνολικής βαθμολογίας). 3. Συμμετοχή στη Δεξαμενή Παρατηρητών (0 – 10% της συνολικής βαθμολογίας)* <p>* Σε περίπτωση που κάποιος δεν επιθυμεί να συμμετάσχει στην Δεξαμενή Παρατηρητών, θα διατίθενται εργασίες αντίστοιχου φόρτου για όποιον το επιθυμεί.</p>																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Goldstein, B.E. (2018). *Γνωστική Ψυχολογία. Σύνδεση Νου, Έρευνας & Καθημερινής Ζωής* (1^η Έκδοση στα ελληνικά, Επιμ.: Ν. Μακρής). Αθήνα: Gutenberg
- Πόθος, Ε., & Οικονόμου, Η. (2010). *Θέματα Γνωστικής Ψυχολογίας*. Αθήνα: Gutenberg